

Lipany Liturgický prehľad: 16. týždeň „obd. cez rok“ od 19.VII. – 25. VII. 2010			
Po	6 ¹⁵ _{k1}	18 ⁰⁰ _f	--- † Jozef Kriško, Karol, Cecília
Ut	6 ¹⁵ _f	18 ⁰⁰ _{k1}	--- † Marián Tinák
St	6 ¹⁵ _f	18 ⁰⁰ _{k1}	† Magdaléna Priščáková ☼ za B.p. a zdr. Márie
Št	6 ¹⁵ _{k1}	18 ⁰⁰ _f	--- † Andrej, Anna, František
Pi	6 ¹⁵ _{k1}	18 ⁰⁰ _f	--- † Terézia Somolová
So	7 ⁰⁰ _f	18 ⁰⁰ _{k1}	† Andrej Smrek † Michal, Tatiana, Štefan
Ne	8 ⁰⁰ _{k1}	10 ⁰⁰ _{k1}	☼ za B.p. a zdr. rod. Pavla Bujňáka (40-ka) ☼ na pod'. za 50 r.m.ž. Daniela a Ľudmily † Slavomír Fedák
Petrovenec			
Št	18 ⁰⁰ _{k1}		☼ za B.p. rod. Kostelníkovej
Ne	9 ¹⁵ _f		☼ za Boží ľud tejto farnosti
Charita			
Po	16 ⁰⁰ _a		
Ut	16 ⁰⁰ _a		
St	16 ⁰⁰ _a		
Št	16 ⁰⁰ _a		
Pi	16 ⁰⁰ _a		
So	16 ⁰⁰ _a		
Ne	10 ⁰⁰ _a		
Lúčka			
Po	17 ⁰⁰ _{k1}		† Andrej, Margita Blažkovi Potoky
St	17 ⁰⁰ _{k1}		† Anna, Michal
Pi	18 ¹⁵ _{k1}		† František a František Darákovi
So	17 ⁰⁰ _{k1}		† Jozef Kasina
Ne	10 ³⁰ _f		☼ odpustová slávnosť – na pod'. za 60 r.ž. Antona
Ďačov			
Št	17 ⁰⁰ _f		† Jozef Bujnovský
Ne	8 ⁰⁰ _f		☼ na pod'. za 70 r.ž. a za B.p. Eduarda Hrica

Oznamy:

- Vo štvrtok je spom. sv. Márie Magdalény; v piatok je sviatok sv. Brigity, rehoľ., patrónky Európy;
- Lipany: dar na oltár – bohuznáma rod. 50 €; bohuznáma 40 €; bohuznáma 35 €; z krstu Denisa Leška 30 €; rod. Ing. Petra Višňovského 146 €;
- V utorok vo farskom kostole bude mať sv. omšu náš novokňaz z Lúčky Lukáš Mizerák.

Panna Mária Karmelská (Škapuliarska)

Pohorie Karmel vo Svätej zemi oddeľuje Galileu a Samáriu. V súčasnosti sa volá Džébel Már Aljás. Najvyšší bod sa nachádza 552 metrov nad morom. Na poslednom výbežku, kde sa kolmo do mora spúšťa skalná stena, stojí kláštor karmelitánov. Je tam nádherný mramorový chrám, zasvätený Panne Márii. V pohorí je veľa jaskýň, do ktorých sa dá dostať len úzkymi chodníkmi. V jednej z týchto jaskýň žil prorok Eliáš. Tu sa usadili aj prví kresťanskí pustovníci. Okolo oku 1156 sa tam usadil Berthold z Kalábrie so svojimi spoločníkmi. Pôvodne boli vojakmi, bojovali v druhej križiackej výprave. Zbrane však odložili a vytvorili náboženské spoločenstvo, ktoré sa časom pretvorilo na rehoľnú spoločnosť karmelitánov. Okolo roku 1208 patriarcha Jeruzalema sv. Albert napísal priorovi Brocardovi pravidlá, ktoré predpisovali mníchom chudobu, samotu, mlčanlivosť, zdržiavanie sa mäsitých pokrmov, pôsty a manuálne práce. V 12. storočí karmelitánov napádali mohamedánski Saraceni. Niektorí z karmelitánov ušli do viacerých krajín Európy. Tak sa rád karmelitánov rozšíril.

V Anglicku sa predstaveným rádu stal sv. Šimon Stock. Podľa tradície sa mu 16. júla 1251 zjavila v Cambridgi Panna Mária z Karmelu, ku ktorej sa vždy utiekal. Bola obklopená zástupom anjelov a s úsmevom mu podala škapuliar hnedej farby. Povedala mu: „Prijmi, milý syn môj, tento škapuliar ako odznak svojho rádu a môjho bratstva, pre teba pre všetkých karmelitánov mimoriadne znamenie milosti; kto s ním zomrie, nezakúsi večný oheň. On je znamenie spásy, ochrana v nebezpečenstvách, záruka pokoja a večnej zmluvy.“ Nato zmizla a zanechala škapuliar v Šimonových rukách. O tomto zjavení sú však vážne historické pochybnosti. Sv. Šimon založil bratstvo škapuliara. Slovo škapuliar pochádza z latinského „scapulae“, po slovensky plecica alebo chrbát. Označuje rúcho, ktoré prikrýva plecica. Je to vlastne vrchný odev, ktorý splyva vpredu i vzadu z ramien dolu. Nosia ho dominikáni, františkáni, karmelitáni, augustiniáni a iní rehoľníci. Jednotlivé rády dávali tento škapuliar aj svetským veriacim, no značne zmenšený, v podobe štvorca s dĺžkou strany 10 cm. Zavesený bol tak, že jedna časť visela vpredu a druhá vzadu. Niektorým sa to však zdalo dosť nepraktické (špinilo sa to), a tak pápež sv. Pius X. v roku 1910 dovolil, aby veriaci namiesto škapuliara nosili medailu. Na jednej strane medaily musí byť obraz Božského Srdca Ježišovho a na druhej strane obrázok Panny Márie. Musí byť riadne požehnaná kňazom, ktorý má na to dovolenie. Škapuliar je viditeľné znamenie a vyznanie, že niekto si chce zvlášť ctiť Panu Máriu. Každý člen bratstva musí zachovávať čistotu svojho stavu, denne sa modliť modlitby k Panne Márii a chrániť sa hriechu. Medailu má mať stále pri sebe a neodkladať ju bez vážnej príčiny.

Slávnostné schválenie karmelitánskej rehole a bratstva škapuliara urobil pápež Ján XXII. v roku 1322. Potvrdil ho aj Pavol V. v roku 1613. Bratstvo škapuliara sa rýchlo rozšírilo po celom svete. Škapuliar nosili aj viacerí svätci, ako [sv. Karol Boromejský](#), [sv. František Saleský](#), [sv. Alfonz Mária Liguori](#), sv. Pavol z Kríža, [sv. Ján Bosco](#), [sv. Ľudovít IX.](#) a iní. Poďakovanie za priazeň, ktorú Panna Mária preukázala karmelitánskému rádu, sa slávi v Cirkvi ako zvláštny sviatok 16. júla ako spomienku na Panu Máriu Karmelskú alebo Škapuliarsku.

Príbeh na leto

Zradca v ich dome

Stmieva sa. Lúčim sa a odchádzam. S úsmevom na tvári, netušiac, že mi ho niekoľko minút budú chcieť vziať.

Vychádzam pred bránu. Posledné zamávania, pozdravy a radostné: „Tešíme sa na ďalšie stretnutie.“

Z druhej strany v nemom úzase pozoruje našu rozlúčku pán v dôchodcovskom veku. Pozdravím ho a chcem pokračovať v ceste. Zastaví ma svojou otázkou. „Vy ste mníška? A viete kto sú tí ľudia, od ktorých ste práve odišli?“

Prikývla som že viem.

Sú to moji kamaráti. Poznáme sa ešte z našich detských čias. Vždy v lete si dáme „repete“ a spomíname na to, ako naši otcovia - kolegovia z práce spolu s mamami pre nás organizovali letné túry a zimné lyžovačky.

No skôr ako som stihla niečo povedať, milý pán sa zamračil a s rukami v bok ma uviedol do reality: „To sú luteráni, inoverci a vy ako katolícka mníška u nich nemáte čo robiť!“

Kypel svojim - podľa neho spravodlivým hnevom - a presvedčal ma o tom, že som zradca, ktorý si neváža svoju vieru.

Stála som a počúvala jeho skončí, v nádeji, že aj ja sa dostanem k slovu.

Po dlhšej chvíli mu našťastie došiel dych.

„Ja som u nich nebola preto, aby som navštívila luteránov.“ - povedala som rázne. „Bola som u nich preto, aby som navštívila kamarátov.“

"Spravodlivý" pán sa nezmohol na nič iné iba na odchod a šomranie, v tom zmysle, že už si nikto neváža vieru, kresťanské zásady, že tu nie je nikto, kto by bojoval za jej čistotu.

Ostala som sama. S pevným presvedčením. Nechcem sa pýtať, v čo iní veria, aké sú ich „kresťanské“, či „pohanské“ zásady. Dôležitý je vždy človek, jeho priateľstvo, či kamarátstvo...

Ak stretnem „kostolnú myš“, ktorá mi bude ešte radieť, do ktorého domu mám vojsť, aby som nebola zradcom, usmejem sa a spýtam sa: „Ako môžeš milovať Boha, ktorého nevidíš, keď nemiluješ brata, ktorého vidíš?“

Nie je správne, ak sa skrývame za kostol, modlitby, či omše. Je správne, ak žijeme vzťahy, z ktorých vyvierajú radosť, pochopenie a láska...

Viera a náboženstvo, ktoré stojí na písmenách a zákonoch rozdeľuje, a preto aj počas týchto slnečných dní hľadajme to, čo nás spája...

Nech nie je horúca iba naša „koža“ ale aj naše „srdce“.

sr. Damiána Baginová

Vydáva Rímskokatolícka farnosť sv. Martina, Lipany
ul. Kollárova 30, 082 71 Lipany, tel. č. 4572 108
Ponúkané za dobrovoľný príspevok!

Farský list

číslo 34.

ročník IV. / 2010

Letné oblečenie v kostoloch

Nedávno sme prežili slávnosť našich slovanských vierozvestov sv. Cyrila a Metóda a v súvislosti s touto slávnosťou sme sa zamýšľali aj nad kresťanskou kultúrou. V týchto dňoch, keď ortuť teplomera siaha po tropických rekordoch, by som sa rád znova dotkol – podľa môjho presvedčenia - jedného malého komponentu kresťanskej kultúry.

Kresťanstvo je náboženstvo vtelenia, ktorého podstatu tvorí viera, že Boh prijal ľudské telo a stal sa človekom. Úcta k ľudskému telu patrí tým pádom k prejavom našej viery, v ktorej musí byť cudzie akékoľvek pohrdanie alebo týranie ľudského tela (hoci sa to vždy takto nechápalo). Na druhej strane je každému zdravému človeku zjavná aj prirodzená náklonnosť, ktorá však po páde prvých ľudí do dedičného hriechu je poznačená žiadostivosťou, s ktorou musí každý zdravý človek aj bojovať, aby sa nestal jej otrokom.

Chrám je miesto, kde by sa mal človek oslobodiť od všetkého, čo ho viaže k tejto zemi, čo ho tu zotročuje, aby bol schopný komunikácie s Bohom; aby dokázal vnímať jeho výzvy a otváral sa pre jeho pôsobenie. Kdesi tu tkvie hlavný motív slušného obliekania sa v chráme, ktoré si nárokuje naplňať iné poslanie, ako majú letné pláže, či ihriská. Zvlášť sa to týka žien, ale aj mužov (spomínajúc si ako sme museli aj my chlapi sa obliekať do plachiet v kláštore sv. Kataríny pod

Sinajom ako aj návšteva hociktovej baziliky v Ríme).

Nám v našich kostoloch nejde o žiadne presné predpisy, presné pokyny a podobne. Ide o apel na našu kultúru života ako aj na našu hanblivosť, ktorá nám neustále pripomína, aby sme nestotožňovali naše bytie s našim telom, čo však neznamená – znova pripomínam -, že ním budeme pohrdáť. Ani puritánstvo, ani benevolencia a ľahostajnosť – čnosť je kdesi uprostred.

Rád sa chválim Slovenskom, rád sa chválim, resp. chválil som sa farnosťou Lipany a preto si dovoľujem takto apelovať na vašu uvedomelosť, ktorá nech sa v tejto oblasti, ale aj v iných nedá ľahko ovplyvniť kultúrou mediálnou, eleganciou bez vkusu a módou bez rozumu.

Nie, nie je to ani podstatná skutočnosť viery, ani jej dogma, ale je jedným z prejavov podstaty našej viery. Teším sa z každého zdravo opáleného, z každého zdravo vyšportovaného a z každého zdravo živeného tela. Ale ešte viac sa teším z vašich duší, ktoré sa odhaľujú v každom slove a postoji. Nebuďme pre iných pohoršením, ale pomáhajme si navzájom k rastu vo viere, nádeji a láske.

Vladimír Šosták, farár